T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2026/146
KARAR NO : 2026/235
KARAR TR : 04/05/2026

ÖZET: İzinsiz eğitim yapıldığından bahisle 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 3. maddesinin 11. fıkrası ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : N. S.
Davalı : Bursa İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Vekili : Av. İ. B.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. adresinde 03/07/2025 tarihinde yapılan denetimde, izinsiz eğitim/barınma hizmeti verildiğinin tespiti üzerine Bursa Valiliğinin 09/07/2025 tarih ve E.136252777 sayılı Oluru ile izinsiz eğitim faaliyeti yürüttüğü belirtilen kurumun kapatılmasına ayrıca, aynı tarihli ve E.136246104 sayılı işlem ile de 5580 sayılı Kanun'un 3. maddesinin 11. fıkrası uyarınca davacı adına toplam 520.110 TL idari para cezası uygulanmasına karar verilmiş; davacı idari para cezasına ilişkin bu işlemin iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Bursa 4. Sulh Ceza Hâkimliği 06/11/2025 tarih ve D.İş. 2025/6649 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın çözümünde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle itirazın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"... Toplanan delillere, başvuru dilekçesinde ileri sürülen nedenlere ve tüm dosya kapsamına göre; muterizin başvuru dilekçesi ve ekleri, buna karşın idari yaptırım kararına dayanak olarak kararı veren idari kurumun müzekkere cevabı ve ekinde sunduğu deliler ile idari yaptırım karar tutanağı birlikte değerlendirildiğinde, idari para cezası kararı dışında muterize dair idari yargı inceleme alanına giren başkaca yaptırım kararlarının da verilmiş olduğu anlaşıldığından Kabahatler Kanunun ilgili maddesi gereği itirazın idari yargı mercilerince incelenmesi gerektiğinden muterizin itirazı hakkında hakimliğimizin görevsizliğine dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir.*
>
> *KARAR: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;*
>
> *1-5326 sayılı kabahatler yasasının 27/8 maddesi gereğince işbu davaya bakmakla hakimliğimizin GÖREVSİZLİĞİNE, ..."*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden S7cdVAl - okZip43 - LMdD4iN - k2tSDA= ile erişebilirsin

3. Davacı vekili, aynı istemle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Bursa 4. İdare Mahkemesi 03/02/2026 tarih ve E.2025/1600 sayılı kararı** ile, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

" ... Dava dosyasının incelenmesinden, adresinde 03/07/2025 tarihinde yapılan denetim sonucunda, söz konusu yerde izinsiz eğitim/barınma hizmeti verildiği hususlarının tespit edildiği, anılan tespite istinaden Bursa Valiliğinin 09/07/2025 tarih ve E.136252777 sayılı Oluru ile izinsiz eğitim faaliyeti yürüttüğü belirtilen kurumun kapatılmasına karar verildiği, ayrıca aynı tarihli ve E.136246104 sayılı işlem ile de 5580 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinin 11'inci fıkrası uyarınca davacı adına toplam 520.110,00 TL idari para cezası uygulanması üzerine idari para cezasına ilişkin bu işlemin iptali istemiyle ilk olarak Bursa 4. Sulh Ceza Hakimliğinin Değişik İş:2025/6649 sayılı dosyasında dava açıldığı, anılan Hakimliğin 06/11/2025 tarihli kararıyla "(...) 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8'inci fıkrası gereğince işbu davaya bakmakla hakimliğimizin görevsizliğine..." şeklinde karar verilmesi akabinde davacı tarafından anılan işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bursa 4. Sulh Ceza Hakimliğinin 06/11/2025 tarih ve Değişik İş:2025/6649 sayılı görevsizlik kararının, itiraz edilmeksizin 08/12/2025 tarihi itibarıyla kesinleştiği görülmüştür.

Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre, Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

*Bakılan davada, Bursa 4. Sulh Ceza Hakimliğinin 06/11/2025 tarih ve 2025/6649 D.İş sayılı kararı ile "...idari para cezası kararı dışında muterize dair idari yargı inceleme alanına giren başkaca yaptırım kararlarının da verilmiş olduğu anlaşıldığından Kabahatler Kanunun ilgili maddesi gereği itirazın idari yargı mercilerince incelenmesi gerektiği" gerekçesiyle davanın usulden reddine karar verilmişse de, Mahkememizde açılan işbu davaya ilişkin dava dilekçesinde yalnızca "idari para cezasına ilişkin işlemin" iptalinin istenildiği, bahse konu cezanın, Bursa Valiliğinin 09/07/2025 tarih ve **E.136246104** sayılı işlemi ile tesis olunduğu, bu işlemde "kurumun/işyerinin kapatılması" hususunda herhangi bir karar alınmadığı, işyeri kapatma yaptırımının ayrı bir işlem olan "Bursa Valiliğinin 09/07/2025 tarih ve E.136252777 sayılı" Oluru ile tesis edildiği anlaşılmakla beraber, gerek bakılan uyuşmazlıkta gerekse ayrıca bir dava açılmak suretiyle işyeri kapatma yaptırımının, davacı tarafından idari bir davaya konu edilmediği, bu durumun, Mahkememizce UYAP sistemi üzerinden yapılan sorgulama neticesinde ve Mahkememizin 18/12/2025 tarihli ara kararına cevaben sunulan belgelerin incelenmesiyle sabit olduğu görülmektedir.*

Bu durumda, dava konusu idari para cezasının, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu ve Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi uyarınca anılan Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, 5580 sayılı Kanun'da ise idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği dikkate alındığında, davacı adına 520.110,00 TL idari para cezası uygulanmasına ilişkin Bursa Valiliğinin 09/07/2025 tarih ve E.136246104 sayılı işlemine karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu kanaatine varılmıştır.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 13/10/2025 tarih ve E:2025/466, K:2025/643 sayılı kararı da bu yöndedir. ..."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden S7cdVAl - okZip43 - LMdD4iN - k2tSDA= ile erişebilirsin

5. Bursa 4. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için, dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

> *"Bu Kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişiler tarafından açılacak özel öğretim kurumlarına kurum açma izni verilmesi, kurumun nakli, devri, personel çalıştırılması, kurumlara yapılacak malî destek ve bu kurumların eğitim-öğretim, yönetim, denetim ve gözetimi ile yabancılar tarafından açılmış bulunan özel öğretim kurumlarının; eğitim-öğretim, yönetim, denetim, gözetim ve personel çalıştırılmasına ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir.*
>
> *Bu Kanun, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişilerce açılan özel öğretim kurumları ile yabancılar tarafından açılmış bulunan özel öğretim kurumlarını kapsar."*

7. 5580 sayılı Kanun'un *"Kurum açma izni"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

> *"Bir kurumda öğretime başlayabilmek için kurum açma izni alınması zorunludur. İzin başvuruları ilgili millî eğitim müdürlüğüne yapılır. Valilikçe yapılan inceleme sonucunda açılması uygun görülen okullar dışındaki kurumlara kurum açma izni verilir. Valilikçe açılması uygun görülen okullara ilişkin başvurular ise kurum açma izni verilmek üzere Bakanlığa gönderilir.*
>
> *Kurum açma izni talebinin valilikçe reddedilmesi hâlinde, kurucu veya kurucu temsilcisi tarafından taleplerinin reddine ilişkin işlemin tebliğinden itibaren on beş iş günü içinde Bakanlığa itirazda bulunulabilir. İtiraz, Bakanlıkça on beş iş günü içinde karara bağlanır.*
>
> *Kurum açma izni alınmadıkça, kuruma öğrenci kaydı yapılamaz.*
>
> *Kurum açma izni verilmesi, binanın kullanılış amaçlarına ve Bakanlıkça belirlenen standartlara uygun ve yeterli bulunmasıyla birlikte aşağıdaki şartların yerine getirilmesine bağlıdır:*
>
> *a) Ders araç-gerecinin kurumun amaç ve ihtiyaçları için yeterli olduğunun bir rapor ile tespit edilmesi.*
>
> *b) Kurumun; yönetici, öğretmen ve diğer personelinin sayı ve nitelikleri yönünden uygun bulunması ve bu kurumda çalışacaklarının belgelendirilmesi.*
>
> *c) Kurumun yönetmelikleriyle öğretim programının Bakanlıkça incelenip onanmış olması.*
>
> *(Değişik beşinci fıkra: 1.3.2014-6528/10 md.) Milletlerarası özel öğretim kurumları hariç bu Kanun kapsamındaki ilkokul, ortaokul, lise ve özel eğitim okulları için 1 Eylül tarihinden sonra verilen kurum açma izinleri, ertesi eğitim-öğretim yılından itibaren geçerlidir.*
>
> *Kurumlara ad verilmesine ilişkin esaslar yönetmelikle belirlenir.*
>
> *Gerçek ve tüzel kişiler tarafından; hizmet içi eğitim kapsamına giren faaliyetler dışında Kanun kapsamında belirtilen faaliyetler, bu Kanuna göre yetkili makamlardan kurum açma izni alınmadan yapılamaz.*
>
> *Askerî okullar, emniyet teşkilâtına bağlı okullar ve din eğitimi-öğretimi yapan kurumların aynı veya benzeri özel öğretim kurumları açılamaz.*
>
> *(Ek fıkra: 25.11.2010-6082/19 md.) 10.7.2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi, 3.7.2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile 22.2.2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen izin veya ruhsatlar, bu Kanun kapsamındaki özel öğretim kurumlarını kapsamaz. Özel öğretim kurumları mevzuatına uygun olmak kaydıyla işyeri açma ve çalışma ruhsatı Bakanlıkça verilir.*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden S7cdVAl - okZip43 - LMdD4iN - k2tSDA= ile erişebilirsin

Bakanlık bu yetkisini valiliklere devredebilir.

(Ek fıkra: 1/3/2014-6528/10 md.) Her ne ad altında olursa olsun, eğitim ve öğretim sunmak amacıyla yürütülen faaliyetler Bakanlığın izin ve denetimine tabidir. Bu faaliyetleri yürütenler, özel öğretim kurumları için bu Kanunda öngörülen kurallara uymakla yükümlüdür.

(Ek fıkra: 2/12/2016-6764/61 md.) Bu Kanun kapsamındaki eğitim-öğretim faaliyetlerini yapan ancak bu Kanuna uygun olarak kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenmeyen yerleri kuran veya işletenlere brüt asgari ücretin 20 katı idari para cezası uygulanır ve bu yerler valiliklerce kapatılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

(Ek fıkra: 2/12/2016-6764/61 md.) Bu Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen şartları taşıyıp özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişiler tarafından açılan özel öğretim kurumlarının kurucularında yabancı uyruklu gerçek veya tüzel kişilerin ortaklığının tespit edilmesi hâlinde söz konusu kurumlara brüt asgari ücretin 20 katı idari para cezası uygulanır ve bu kurumlara yabancı uyruklu gerçek veya tüzel kişilerin ortaklığının sona erdirilmesine ilişkin 30 iş günü süre verilir. Söz konusu süreye rağmen yabancı uyruklu gerçek veya tüzel kişilerin ortaklığının sona erdirilmemesi veya aynı kurumda ikinci kez yabancı uyruklu gerçek veya tüzel kişilerin ortaklığının tespiti hâlinde söz konusu kurumun kurum açma izni ile işyeri açma ve çalışma ruhsatı iptal edilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir."

8. 5326 sayılı Kabahatler Kanun'un *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

" (Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

9. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;

a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,

b) İşyerinin kapatılması,

c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,

d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,

gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"

11. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden S7cdVAl - okZip43 - LMdD4iN - k2tSDA= ile erişebilirsin

mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür.”

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 04/05/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari yargı yerince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 3. maddesinin 11. fıkrası, 5326 sayılı Kabahatler Kanun'u ve Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği uyarınca verilen 520.110 TL idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

15. Dosyaların incelenmesinden, davacı hakkında izinsiz eğitim faaliyetinde bulunulduğundan bahisle, Bursa Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğünün 09/07/2025 tarih ve 136246104 sayılı işlemi ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanun'un 3. maddesinin 11. fıkrası ve 5326 sayılı Kabahatler Kanun'u uyarınca 520.110 TL idari para cezası verildiği, davacı tarafından sadece idari para cezasının iptali istemiyle dava açıldığı, dosya kapsamından iş yerinin kapatılmasına ilişkin açılmış bir davaya da rastlanmadığı anlaşılmıştır.

16. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

17. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 5580 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, dava konusu idari para cezasına karşı açılan

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden S7cdVAl - okZip43 - LMdD4iN - k2tSDA= ile erişebilirsin

davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Bursa 4. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Bursa 4. Sulh Ceza Hâkimliğinin 06/11/2025 tarih ve D.İş. 2025/6649 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Bursa 4. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Bursa 4. Sulh Ceza Hâkimliğinin 06/11/2025 tarih ve D.İş. 2025/6649 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

04/05/2026 tarihinde OY BİRLİĞİYLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
YAŞAR	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden S7cdVAl - okZip43 - LMdD4iN - k2tSDA= ile erişebilirsin